

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
Inšpektorát životného prostredia Bratislava
Jeséniova 17, 831 01 BRATISLAVA

Číslo RZ: 8587-36685/37/2015/Sob

SPRÁVA Z ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLY

č. 46/2015/Sob/Z

vykonanej v prevádzke „**Farma Svätý Jur**“ (ďalej len „prevádzka“) prevádzkovateľa **ProOvo a. s., Krajinská cesta 273, 90021 Svätý Jur** (ďalej len „prevádzkovateľ“), pre ktorú vydala Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava integrované povolenie č. 1687-17065/37/2007/Kzn/371300307 zo dňa 28.06.2007 právoplatného dňa 06.08.2007 (ďalej len „integrované povolenie“).

Kontrola bola vykonaná dňa 10.11.2015.

Kontrolu vykonali:

za SIŽP - IŽP Bratislava, odbor integrovaného povoľovania a kontroly:
Ing. Milan Sobolič, inšpektor

Kontroly sa zúčastnili:

za ProOvo a. s.
RNDr. Anna Zemanová – manager pre životné prostredie

P r e d m e t o m

správy z environmentálnej kontroly (ďalej len „správa“) je výsledok kontroly dodržiavania podmienok integrovaného povolenia č. 1687-17065/37/2007/Kzn/371300307 zo dňa 28.06.2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 06.08.2007 a jeho zmien, ktorú vykonala inšpekcia v súlade so zákonom č. 39/2013 Z. z. o Integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“), zákonom č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola podľa § 34 ods. 1 zákona o IPKZ zameraná na zisťovanie dodržiavania podmienok rozhodnutia č. 1687-17065/37/2007/Kzn/371300307 zo dňa 28.06.2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 06.08.2007 a jeho zmien, v časti opatrení na zamedzenie únikov NH₃ podľa prílohy č. 7, kapitola II., časť F., bod 9., vyhlášky MŽP SR 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v platnom znení.

Inšpekcia dňa 09.11.2015 oznámila telefonicky splnomocnenej osobe výkon operatívnych kontrol v prevádzke, určila dátum kontroly na 10.11.2015, čas kontroly od 9:00 hod. a zároveň požiadala o informovanie konateľa spoločnosti (štatutárneho orgánu) o vykonaní kontroly a ak konateľ nemá v daný deň možnosť zúčastniť sa kontroly, aby určil niekoho na zastupovanie.

Opis stavu prevádzky v čase kontroly

Prevádzka sa zaoberá chovom mladých nosníc do znáškovej zrelosti v 15 – 16 týždni chovu, kedy sú prepravené na farmu Bernolákovo.

Chov nosníc: prebieha v chovných halách s klieťkovou technológiou bez podstielky s počtom 96400 ks nosníc - mládok, s automatizovaným odstraňovaním trusu, kŕmením a napájaním vodou, podtlakovou ventiláciou a automatickým zberom a dopravou vajec.

Prevádzka sa skladá z:

- haly č.1 až č.3 – sú chovno-znáškové haly, haly č. 4 a 5 nie sú využívané,
- zásobné kŕmne silá,
- žumpy Ž1, Ž2, Ž3 sú každá o objeme 20 m³,
- náhradný zdroj elektriny, dieselagregát Škoda typu 6 S 160, výroba elektriny- 3,369 MWh (dieselagregát v činnosti iba pri výpadku prúdu z verejnej siete a počas predpísaných testov), skladová nádrž nafty- súčasť dieselagregátu o objeme 300 l, skladová nádrž oleja, súčasť dieselagregátu o objeme 65 l.

Trus pevnej konzistencie je odstraňovaný z technológie pomocou nekonečných pásov na vlečku traktora a odvázaný zmluvnými partnermi na ďalšie použitie. Potrava na kŕmenie je dopravovaná z kŕmnych síl špirálovými dopravníkmi do hál a následne nekonečnými reťazami v kŕmnych žľaboch do klieťok. Napájanie zvierat je realizované pomocou napájacieho systému s kvapátkami, čo zamedzuje plytvaniu vodou. Voda je dodávaná z verejného vodovodu. Voda používaná na sociálne účely a technologické účely (čistenie technológie pri obmene nosníc) je odvádzaná do verejnej kanalizácie. Výmena vzduchu je realizovaná pomocou priečnej ventilácie. Prívod vzduchu do hál je realizovaný pomocou klapiek a ventilátorov, odvod vzduchu je realizovaný 10 výduchmi na stene hál. Teplota v chovných halách je zabezpečovaná teplovzdušným vykurovaním pomocou kotlov na naftu v počte 2 ks na halu a výkonu 2 x 24 kW /ročná priemerná spotreba 7,5 t/. Ohriaty vzduch vo výmenníku je ventilátorom vŕhaný do priestorov chovu a teplota je regulovaná riadiacou jednotkou. Znesené vajcia sú likvidované zmluvným partnerom spolu s trusom, nakoľko sa jedná o nebezpečnú technológiu v tejto oblasti. Pred začatím každého výrobného cyklu je vykonaná kompletná asanácia a dezinfekcia výrobných priestorov a technológie.

Sklady kŕmnych zmesí – zásobné silá: Služia na skladovanie kompletných kŕmnych zmesí pred expedovaním do hál na chov nosníc.

Skladovanie iného odpadu (pre kafilérie): Úhyn (kadávery) je skladovaný v špeciálnom uzamykateľnom kontajneri umiestnenom pri hale č.4 a odvázaný na ďalšie spracovanie zmluvným odberateľom.

Skladovanie komunálneho odpadu je zabezpečené v kontajneri umiestnenom pri hale č. 2

Čistenie žump a odvoz odpadu: Odpadové vody zo žump sú odváhané na základe zmluvy o odvoze odberateľovi trusu.

Zabezpečenie elektrickej energie: pri prerušení dodávky elektrického prúdu – nábeh náhradného zdroja elektrickej energie – dieselagregátu.

Opis vstupov do prevádzok:

Kompletné kŕmne zmesi, voda, elektrická energia, dezinfekčné prostriedky, liečivá, motorová nafta motorový olej.

Opis zdrojov znečisťovania a ďalších vplyvov prevádzky na životné prostredie a zdravie ľudí: Ovzdušie – Emisie znečisťujúcich látok z chovu mládok, vnútropodnikovej dopravy, náhradného zdroja elektrickej energie a teplovzdušných kotlov na vykurovanie chovných hál vypúšťané do ovzdušia: NH₃, zápach; TZL, SO₂, NO₂, CO, TOC.

Voda – Odpadová voda z prevádzky je odvádzaná plastovými odpadovými potrubiami a sústredená do nepriepustných žump pri každej chovnej hale o objeme 20 m³.

Odpady – hydinový trus, kal a oplachová voda zo žúmp, úhyn nosníc, zmesový komunálny odpad odpady obsahujúce ortuť (žiarivky, trubice) sú zneškodňované zmluvnými partnermi. Emisie hluku a vibrácií nie sú produkované.

Opis monitoringu:

Používaný systém opatrení a technických zariadení na monitorovanie prevádzky a emisií do životného prostredia:

- množstvo spotrebovanej vody: meradlo spotreby
- množstvo odpadov - evidencia množstva odpadov
- spotreba elektrickej energia - meradlo spotreby

I. Základné údaje o prevádzke a prevádzkovateľovi

Názov prevádzky: Farma Svätý Jur

Obchodné meno: ProOvo a. s.

Sídlo: Krajinská cesta 273, 900 21 Svätý Jur

IČO: 34 099 786

Kategória priemyselnej činnosti:

6.6. a) Prevádzky na intenzívny chov hydiny s miestom pre viac ako 40 000 ks hydiny

II. Predložené doklady

1. Zmluvu s firmou Jozef Bagin GARANT vykonávajúca dezinfekčné a deratizačné služby
2. Zmluva o vykonávaní preventívnej a liečebnej veterinárnej činnosti uzavretá medzi ProOvo, a.s. a MVDr. Ivanom Kostúrom
3. Odvoz a zneškodňovanie uhynutých zvierat - Zmluvu o odvoze a spracovaní vedľajších živočíšnych produktov kategórie 2 uzavretou medzi ProOvo, a.s. a SATEV SLOVENSKO, s.r.o. a zmluva medzi ProOvo, a.s. a ASANÁCIA, s.r.o.
4. Zmluva s firmou na odvoz tuhých i tekutých exkrementov (vrátane oplachovej vody) so spoločnosťou AGRO Malinovo, a.s.
5. Zoznam používaných krmív aj s etiketami so zložením od dodávateľa AGRORAMA Šaľa.
6. Rozhodnutie OÚ Pezinok, Odbor starostlivosti o ŽP, M.R. Štefánika 10, 902 01 Pezinok - určenie poplatku za znečisťovanie ovzdušia.

III. Zhodnotenie dodržiavania podmienok povolenia

Pri kontrole dodržiavania podmienok rozhodnutia uvedených v nasledovných bodoch v spojitosti s prílohou č. 7, kapitola II., časť F., bod 9., vyhlášky MŽP SR 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší (ďalej len „vyhláška“) bolo zistené:

Podmienka č. II.A.5.3 Prevádzkovateľ je povinný vykonávať pred začatím každého chovného cyklu kompletnú asanáciu a dezinfekciu technológií výrobných a sociálnych priestorov.

Výjadrenie:

Prevádzkovateľ predložil zmluvu s firmou Jozef Bagin GARANT vykonávajúca dezinfekčné, deratizačné a deratizačné služby - **podmienka splnená**

Podmienka č. II.A.5.8 Skladovanie kŕmnej zmesi vykonávať v uzatvorených silách, aby sa predišlo znečisteniu ovzdušia prachom.

Vyjadrenie:

Prevádzkovateľ skladuje kŕmne zmesi v uzatvorených silách – **podmienka splnená**

Podmienka č. II.A.5.10 Úhyn hydiny priebežne oznamovať organizácii oprávnenej na zneškodňovanie uhynutých zvierat, na základe písomnej zmluvy.

Vyjadrenie:

Prevádzkovateľ má úhyn hydiny zabezpečený s firmou ASANÁCIA, s.r.o. – **podmienka splnená**

Podmienka č. II.C.1.3 V procese kŕmenia používať krmivo obsahujúce vhodné proteíny a enzýmy, znižujúce zápašnosť hydínového trusu.

Vyjadrenie:

Potreba dusíkatých látok sa mení v závislosti od techniky chovu a ročného obdobia. Do kŕmnych zmesí sú aplikované aminokyseliny metionín a lyzín – **podmienka splnená**

Kontrola bola vykonaná v súčinnosti s prílohou č. 7, kapitola II., príloha F., časť 9 vyhlášky a bola zameraná na podmienky prevádzkovania, technológiu a podmienky na dosiahnutie znížovania emisií amoniaku podľa uvedenej prílohy.

Vyhodnotenie integrovaného povolenia podľa vyhlášky:

9.1.2 Ak ide o veľký zdroj znečisťovania ovzdušia, je potrebné obmedzovať emisie amoniaku zavedením nízkoemisných systémov a technik s cieľom dosiahnuť toto zníženie emisií amoniaku:

Proces Zníženie emisií NH₃

Ustajnenie $\geq 20 \%$

Skladovanie hnoja, hnojovice a trusu $\geq 40 \%$

Aplikácia do pôdy $\geq 30 \%$

Zníženie emisií sa posudzuje k emisiám NH₃ z daného procesu bez použitia nízkoemisných techník.

9.1.3 Pri výstavbe veľkých zdrojov je potrebné riešiť obmedzovanie emisií amoniaku komplexne, aby amoniak zachytený v jednom stupni nespôsobil zvýšenie emisií v ďalšom stupni spracúvania hnoja.

9.2 Zásady správnej poľnohospodárskej praxe - opatrenia na obmedzovanie emisií amoniaku z chovu hospodárskych zvierat

Celkové zníženie emisií amoniaku zo živočíšnej výroby možno dosiahnuť aplikáciou nasledujúcich nízkoemisných techník. Dosiahnuté zníženie emisií amoniaku treba pre konkrétny chov hodnotiť individuálne. Hodnoty, aké možno realizáciou predmetnej nízkoemisnej technológie dosiahnuť, sú uvedené vo vestníku.29).

9.2.1 Správna stratégia kŕmenia

Prísun proteínov v krmive musí zodpovedať produkčnej úrovni zvierat, čím sa dosiahne zníženie obsahu nadbytočného dusíka v exkrementoch. Stratégia kŕmenia poskytuje nákladovo najúčinnnejšie možnosti znížovania emisií, nakoľko prináša efekt v každom stupni, kde sa amoniak môže uvoľňovať. Na zníženie nadbytočných dávok proteínov sa odporúča využiť najmä tieto opatrenia:

- a) zloženie krmiva prispôbiť požiadavkám stavu chovných zvierat, napríklad podľa veku a váhy zvierat a štádia chovu,
- b) náhrada časti čerstvej trávy vlákninou s nižším obsahom proteínov, napríklad

kukurličnou silážou, senom, slamou a pod.,

c) vylúčenie intenzívneho hnojenia trávnych porastov určených na skrmovanie,

d) zvýšenie podielu pasenia,

e) primiešavanie biotechnologických prípravkov do krmiva.

9.2.2 Ustajnenie zvierat

9.2.2.3. Opatrenia pre hydinárne

Výrazné obmedzenie emisie amoniaku sa dosiahne, keď obsah sušiny v truse a v podstielke je > 60%. Vhodné opatrenia sú najmä:

a) Predchádzanie vlhkosti – napríklad zabezpečenie napájadiel proti pretekaniu a využitie vysušacích mechanizmov,

b) Obmedzovanie emisií amoniaku pri nakladaní s trusom, ako je:

1. Zber trusu na pás a následne vysušanie trusu,

2. Uskladnenie trusu do komôr pod kliebkami uloženými v radoch, ako sú stilhouses, alebo voliérovým systémom.

9.2.4.2 Znižovanie emisií z tuhého podielu organického hnojiva

Organické hnojivo je potrebné čo najrýchlejšie, najneskôr do 24 hodín po jeho aplikácii na pôdu, zaorať.

Zistený stav:

Inšpekcia vyhodnotila plnenie podmienok vyhlášky podľa oznámení údajov o množstvách a druhoch znečisťujúcich látok vypustených do ovzdušia za rok 2014 a výpočet poplatku za veľký a stredný zdroj znečistenia ovzdušia za rok 2014 podľa § 4 ods. 1 zákona č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečistenie ovzdušia v znení neskorších predpisov a rozhodnutia o určení výšky poplatku za znečisťovanie ovzdušia v roku 2014 (OÚ Pezinok) Farma bola vytvorená kapacitne pre chov nosníc takto:

Číslo haly	Názov objektu	Počet kliebok/počet nosníc v kliebke*	Kapacita v ks
1	Chovná hala	416 kliebok x 4 rady Počet v jednej kliebke 25 ks	41600
2	Chovná hala	2 848 počet v jednej kliebke 7 ks	14400
3	Chovná hala	240 kliebok v jednom rade Počet v jednej kliebke 60 ks	41600
4	Hala	Mimo prevádzky	
5	Hala	Mimo prevádzky	
	Celkovo		97 800

*stav k 30.11.2015

Výrazne obmedzenie emisie amoniaku >60% prevádzkovateľ dosiahol:

- predchádzanie vlhkosti – napájacky proti pretekaniu
- fázové krmenie
- zber trusu na nekonečný pás s predsušením trusu priamo v kliebke , odvoz trusu 2 x týždenne

Emisie z chovu nosníc:

Názov zdroja	Kliebkový chov s obohatenými kliebkami
Druha a kategória zvierat	mládky
Celkový počet chovaných zvierat	Priemerný stav 41 100 ks

Počet projektovaných turnusov	3			Množstvo znečisťujúcej látky v tonách – NH ₃
	Podiel v roku	EF kg/zviera/rok		
Ustajnenie	klietkový systém s odstraňovaním trusu dvakrát za týždeň pomocou trusového pásu	0,19		7,225
Sklad mimo ustajnenia	áno	0,03		1,141
Povrchová aplikácia hnoja	Trus predaný	0,15		5,704
Technika znížovania pri ustajnení	Čistenie trusu najmenej dva krát za týždeň			
Sumárny emisný faktor v kg na zviera za rok / celkové množstvo NH ₃ v t				

Prevádzkovateľ používa nasledovné techniky na znížovanie emisií:
 Technológia krmenia a napájania: Krmivá sa dovážajú ako hotové krmné zmesi obsahujúce biotechnologické prípravky. Na optimalizovanie hladiny bielkovín v krmive sa využívajú umelé aminokyseliny metionín a lyzín. Pomery sú stanovené programom, ktorý optimalizuje všetky makro i mikrokomponenty.

IV. Záver

Inšpekcia vykonanou kontrolou nezistila žiadne nedostatky a potvrdzuje súlad kontrolou zisteného stavu v prevádzkovaní s podmienkami povolenia a s prílohou č. 7 kapitola II. Časť F., bod 9., vyhlášky MŽP SR 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v platnom znení. V integrovanom povolení sú uvedené podľa vyhlášky prevádzkové povinnosti v dostatočnom rozsahu.

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ splnil nasledovné podmienky povolenia č. A.5.3, A.5.8, A.5.10, C.1.3, čím si splnil povinnosť uvedenú v § 26 ods. 1 písm. c) zákona o IPKZ, t.j. udržiavať prevádzku v súlade s podmienkami určenými v povolení.

Správa z environmentálnej kontroly č. **46/2015/Sob/Z** bola vypracovaná v Bratislave dňa 11.12.2015.

O výsledku kontroly a obsahu správy bol dňa 22.12.2015 informovaný Marek Tóth – splnomocnenec spoločnosti (osobne).

V. Prerokovanie výsledku kontroly s prevádzkovateľom:

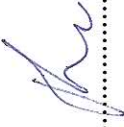
Výsledok kontroly a obsah správy bol dňa 22.12.2015 prerokovaný s Marekom Tóthom – splnomocnená osoba na zastupovanie firmy, ktorý podal k prerokovaným skutočnostiam nasledovné vyjadrenie:

S ~~VÝSLEDKOM~~ KONTROLY SÚHLASÍM.

Záznam podpísaný v Bratislave dňa 22.12.2015.

Za SIŽP IŽP Bratislava, OIPK:
Ing. Milan Sobolič

Za prevádzkovateľa: ProOvo a.s.:
Marek Tóth – splnomocnenec spoločnosti

Správu z environmentálnej kontroly č. 46/2015/Sob/Z prevzal dňa: 22.12.2015

Meno: MAREK TÓTH